T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/133
KARAR NO : 2025/229
KARAR TR : 08/04/2025

ÖZET: 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu'nun 2. maddesine aykırılık nedeniyle, aynı Kanun'un Ek 1. maddesi uyarınca verilen idari para cezalarının iptali istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1- ... S. Turizm Ticaret Anonim Şirketi
2- A.Ş.K
Vekili : Av. K. Y
Davalı : Alanya Valiliği

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekili müvekkillerinin, Antalya ili, Alanya ilçesi, ... Mahallesinde bulunan ... Otel isimli işletmenin Alanya Belediyesi tarafından mühürlenmiş, ruhsat verilmemiş olmasına rağmen mührün kırılarak faaliyete devam edildiğinin Alanya İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından tespit edilmesi üzerine, 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu gereğince genel kolluk kuvvetlerinin bilgisayar terminallerine bağlanarak anlık veri göndermediğinden bahisle, 1774 sayılı Kanun'un 2. ve Ek 1. maddesi uyarınca düzenlenen 17/07/2024 tarih ve 2024071766Mjg0000865, 21/08/2024 tarih ve 2024082166Mjg0001490, 12/09/2024 tarih ve 2024091266Mjg0000802, 12/09/2024 tarih ve 2024091266Mjg0000800 nolu idari para cezası tutanaklarının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Alanya 2. Sulh Ceza Hâkimliği 06/12/2024 tarih ve D.İş No.2024/4003 sayılı kararı** ile, başvurunun çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 28/1-d maddeleri gereğince hakimliklerinin görevsizliğine karar vermiş bu karara yapılan itiraz üzerine Alanya 1. Sulh Ceza Hakimliği 30/12/2024 tarih ve D.İş No:2024/5394 sayılı kararı ile itirazın reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte İdarî yargı merciinde görülür." şeklinde düzenleme bulunduğu,

GEREKÇE:

Her ne kadar muteriz vekili tarafından muteriz hakkında uygulanan idari yaptırım kararlarının iptali uyarınca hakimliğimize başvuruda bulunulmuş ise de, muteriz A.Ş.Khakkında Özel veya Resmi Konaklama Tesisleri Kayıtlarını Genel Kolluk Kuvvetleri Bilgisayar Terminallerine Bağlamamak kabahatine istinaden idari yaptırım kararları düzenlendiği, 5326 sayılı Kabahatler Kanunumun 28/8 maddesine göre, aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın verilmesi durumunda idare mahkemelerinin görevli olduğunun emredici bir şekilde hüküm altına alındığı, bu bağlamda muteriz tarafından Antalya İdare Mahkemesine iptal davası açıldığı hususu hep birlikte

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden yogcXoU - /0kWnLb - qSRGNd/ - W4RX6w= ile erişebilirsin

dikkate alındığında, idari yargının görevli olduğu, nitekim Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 19/06/2023 tarih 2023/316 E- 2023/442 sayılı ilamının hakimliğimiz kabulünü doğruladığı anlaşılmakla, hakimliğimizin 5326 sayılı kanunun 27/8 maddesi delaletiyle 28/1 maddesi uyarınca görevsizliğine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir..."

3. Davacılar vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Antalya 2. İdare Mahkemesi 23/01/2025 tarih ve E.2025/20 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 07/10/2024 günlü, E:2024/212, K:2024/425 sayılı kararı da bu yöndedir..."

5. Antalya 2. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu'nun 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda sayılan, özel veya resmi, her türlü konaklama, dinlenme bakım ve tedavi tesisleri ve işyerleri ile konutlarda geçici veya sürekli olarak kalanlar, oturanlar, çalışanlar ve ayrılanlar ile araç kiralayan gerçek ve tüzel kişilerin kimliklerinin tespiti ve bildirilmesi bu Kanunun hükümlerine göre yapılır.

Askeri konaklama, dinlenme ve kamp tesisleri ile ordu evleri bu Kanunun kapsamı dışındadır."

7. 1774 sayılı Kanun'un 2. maddesi şöyledir:

"Otel, motel, han, pansiyon, bekar odaları, günübirlik kiralanan evler, kamp, kamping, tatil köyü ve benzeri her türlü, özel veya resmi konaklama yerleri ile özel sağlık müesseseleri, dinlenme ve huzur evleri, dini ve hayır kurumlarının sosyal tesislerinin sorumlu işleticileri, bu yerlerde ücretli veya ücretsiz, gündüz veya gece, yatacak yer gösterdikleri yerli veya yabancı herkesin kimlik ve geliş- ayrılış kayıtlarını, örneğine ve usulüne uygun şekilde günü gününe tutmak, genel kolluk örgütlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak, Devlet İstatistik Enstitüsüne, talebi halinde vermek zorundadırlar."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden yogcXoU - /0kWnLb - qSRGNd/ - W4RX6w= ile erişebilirsin

8. 1774 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesi şöyledir:

"(Ek: 29/8/1996 - 4178/10 md.)

Bu Kanunun uygulanması sırasında genel kolluk kuvvetlerine ait karakollara, il merkezlerinden de sorgulanabilen bilgisayar terminalleri konulur. Bunun için gerekli giderler İçişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

(Değişik ikinci fıkra: 31/10/2016-KHK-678/4 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7071/4 md.) Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan özel veya resmi her türlü konaklama tesisleri tüm kayıtlarını bilgisayarda günü gününe tutmak, genel kolluk kuvvetlerinin bilgisayar terminallerine bağlanarak mevcut bilgi, belge ve kayıtları genel kolluk kuvvetlerine anlık olarak bildirmek zorundadırlar.

(Ek fıkra: 31/10/2016-KHK-678/4 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7071/4 md.) İkinci fıkrada belirtilen genel kolluk kuvvetlerinin terminallerine bağlanmayanlara onbin Türk Lirası, anlık veri göndermeyen veya gerçeğe aykırı kayıt tutanlara beşbin Türk Lirası idari para cezası, mülki idare amirlerince verilir. Bu fiillerin tekrarı halinde işletme ruhsatları iptal edilir. Bu maddeye göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.

(Ek fıkra: 31/10/2016-KHK-678/4 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7071/4 md.) Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan özel veya resmi her türlü konaklama tesisleri, ikinci fıkrada belirtilen genel kolluk kuvvetlerinin terminallerine bağlanmak için gerekli işlemleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde tamamlar.

(Ek fıkra: 31/10/2016-KHK-678/4 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7071/4 md.) Bu maddenin uygulanması ile görevi gereği bu verileri kullanan kamu personelinin denetimine ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenir."

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "*Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1)Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır.

10. 5326 sayılı Kanun'un "*Yaptırım türleri*" başlıklı 16. maddesi şöyledir:

" (1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

11. 5326 sayılı Kanun'un "*Başvuru yolu*" başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

" (1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir."

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden yogcXoU - /0kWnLb - qSRGNd/ - W4RX6w= ile erişebilirsin

halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ. Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 08/04/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu'nun 2. maddesine aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un Ek 1. maddesi uyarınca verilen idari para cezalarının iptali istemiyle açılmıştır.

15. Olayda, görev uyuşmazlığına konu davanın, 1774 sayılı Kanun'da belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmediğinden bahisle verilen ve 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olan idari para cezalarının iptaline ilişkin olarak açıldığı, 1774 sayılı Kanun'da davacının işlediği ileri sürülen kabahate ilişkin idari yaptırımların düzenlendiği, ancak bu idari yaptırımlara karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği görülmektedir.

16. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

17. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezalarına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Antalya 2. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, Alanya 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin 06/12/2024 tarih ve D.İş No.2024/4003 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden yogcXoU - /0kWnLb - qSRGNd/ - W4RX6w= ile erişebilirsin

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Antalya 2. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Alanya 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin 06/12/2024 tarih ve D.İş No.2024/4003 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

08/04/2024 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden yogcXoU - /0kWnLb - qSRGNd/ - W4RX6w= ile erişebilirsin